

УЗГОДЖЕННЯ ІНТЕРЕСІВ РЕГІОНАЛЬНИХ СТРУКТУР ЩОДО ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ПІДВИЩЕНОГО РИЗИКУ

© 2016 СЕМЧУК Ж. В.

УДК 005.8:338:377:378

Семчук Ж. В.

Узгодження інтересів регіональних структур щодо інвестиційних ресурсів освітніх послуг підприємств в умовах підвищеного ризику

Проаналізовано розвиток професійної освіти в контексті взаємодії з ринком праці і виявлено неузгодженості професійного й економічного характеру. Визначено причини розбалансованості структур ринків праці й освіти та зазначено, що вони негативно впливають на економічну безпеку закладів освіти, а також зумовлюють накоплення негативних факторів. Розглянуто елементи зарубіжного досвіду прогнозування економічного розвитку і пов'язаних із ним змін щодо освітніх послуг із метою його застосування в Україні з урахуванням умов підвищеного ризику. Запропоновано концептуальну модель інформаційної технології для узгодження інтересів регіональних структур щодо інвестиційних ресурсів освітніх послуг підприємств в умовах підвищеного ризику. В основі інформаційної технології: економетрична модель для оптимізації інтернет-платіжних систем підприємства, критерії теорій ієрархічних ігор, багатокритеріальної оптимізації, активних систем, модель діагностування внутрішніх і зовнішніх загроз економічній безпеці навчального закладу; засоби і методики системно-ціннісного підходу; алгоритми розпізнавання кризових ситуацій; оптимізаційна модель прогнозування кризових ситуацій і управління ризиками, а також система прийняття рішень для узгодження інтересів регіональних структур щодо інвестиційних ресурсів на основі моделі програмно-проектно-цільового комплексу.

Ключові слова: підприємство, освітні послуги, інвестиції, ресурси, моніторинг, ризику, програми, проекти.

Рис.: 1. **Формул:** 1. **Бібл.:** 18.

Семчук Жанна Віталіївна – кандидат економічних наук, доцент, декан, факультет економіки та підприємництва, Львівський університет бізнесу та права (вул. Кульпарківська, 99, Львів, 79021, Україна)

E-mail: semchuk_zv@ukr.net

УДК 005.8:338:377:378

UDC 005.8:338:377:378

Семчук Ж. В. Согласование интересов региональных структур по инвестиционным ресурсам образовательных услуг предприятий в условиях повышенного риска

Semchuk Zh. V. Coordination of Regional Structures' Interests Concerning Investment Resources of Educational Services of Enterprises under High-Risk Conditions

Проанализировано развитие профессионального образования в контексте взаимодействия с рынком труда и выявлены несогласованности профессионального и экономического характера. Определены причины разбалансированности структур рынков труда и образования и отмечено, что они негативно влияют на экономическую безопасность учебных заведений, а также обуславливают накопление негативных факторов. Рассмотрены элементы зарубежного опыта прогнозирования экономического развития и связанных с ним изменений относительно образовательных услуг с целью его применения в Украине с учетом условий повышенного риска. Предложена концептуальная модель информационной технологии для согласования интересов региональных структур по инвестиционным ресурсам образовательных услуг предприятий в условиях повышенного риска. В основе информационной технологии: эконометрическая модель для оптимизации интернет-платежных систем предприятия, критерии теорий иерархических игр, многокритериальной оптимизации, активных систем, модель диагностирования внутренних и внешних угроз экономической безопасности учебного заведения; средства и методики системно-ценностного подхода; алгоритмы распознавания кризисных ситуаций; оптимизационная модель прогнозирования кризисных ситуаций и управления рисками, а также система принятия решений для согласования интересов региональных структур по инвестиционным ресурсам на основе модели программно-проектно-целевого комплекса.

The development of professional education in the context of interaction with the labor market has been analyzed and inconsistencies of professional and economic nature have been revealed. Reasons for the imbalance in the structure of the market for labor and education have been identified, and it was noted that they have a negative impact on the economic security of educational institutions and cause the accumulation of negative factors as well. Elements of foreign experience in forecasting economic development and associated with it changes in educational services with regard to high-risk conditions have been considered for the purpose of its application in Ukraine. A conceptual model of information technology for coordination of regional structures' interests concerning investment resources of educational services of enterprises under high-risk conditions has been proposed. The information technology is based on the econometric model for optimizing enterprise Internet payment systems, criterion of hierarchical games theories, multiobjective optimization, active systems, the model for diagnosing internal and external threats to the economic security of the educational institution; means and methodology of the system-value approach; algorithms for recognition of crisis situations; the optimization model for forecasting crisis situations and managing risk as well as the decision-making system for coordination of regional structures' interests concerning investment resources based on the model of a program-design-target complex.

Keywords: enterprise, educational services, investments, resources, monitoring, risks, programs, projects.

Fig.: 1. **Formulae:** 1. **Bibl.:** 18.

Ключевые слова: предприятие, образовательные услуги, инвестиции, ресурсы, мониторинг, риски, программы, проекты.

Рис.: 1. Формул.: 1. Библ.: 18.

Семчук Жанна Витальевна – кандидат економічних наук, доцент, декан, факультет економіки та підприємництва, Львівський університет бізнесу та права (ул. Кульпарковська, 99, Львів, 79021, Україна)

E-mail: semchuk_zv@ukr.net

Semchuk Zhanna V. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Dean, Faculty of Economics and Business, Lviv University of Business and Law (99 Kulparkivska Str., Lviv, 79021, Ukraine)

E-mail: semchuk_zv@ukr.net

Постановка проблеми. Професійно-технічна освіта є складовою системи освіти України і сприяє забезпеченню технічного та економічного прогресу держави. При цьому ринок праці насичується кваліфікованими кадрами, громадяни отримують доступ до професій відповідно до їх покликань, інтересів, здібностей, а підприємства забезпечують допрофесійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації [1].

При аналізі освітніх послуг (ОП) на підприємстві необхідно брати до уваги економічні особливості розвитку держави в динаміці з урахуванням зовнішніх загроз, а також обмежень на матеріальні та фінансові ресурси. Воєнна загроза призводить до мінімізації ресурсів і до зниження якості підготовки, а отже, – компетентності споживачів ОП (студентів, слухачів курсів підвищення кваліфікації). І це є важливою проблемою у суспільстві.

Основною проблемою у взаємозв'язку освіти та зайнятості населення України в умовах ринкової економіки є неузгодженість (незбалансованість) механізмів розвитку ринку освітніх послуг і визначення потреб ринків праці та робочої сили у кваліфікованих кадрах [2].

Важливою причиною виникнення зазначеної проблеми є неузгодженість між структурами класифікаторів (переліків), за якими здійснюється підготовка фахівців, та класифікацією видів економічної діяльності (КВЕД), і недоліки діючої системи державного замовлення на підготовку фахівців [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій та виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Основними заходами щодо розв'язання проблеми неузгодженості між структурами класифікаторів мають стати [2]:

- внесення відповідних змін до діючих переліків, за якими здійснюється підготовка фахівців;
- передбачення відповідних положень при розробці переліків галузевих (міжгалузевих) елементів для впровадження Національної рамки кваліфікацій та Національної стандартної класифікації освіти;
- перегляд відповідних положень Порядку формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців.

Основні складові процесу узгодження механізмів ринку праці та ринку освітніх послуг (ОП) сформульовано у праці [3]. Визначено причини розбалансованості структур ринків праці й освіти. Досліджено роль держави у функціонуванні системи економічної безпеки закладів освіти. Обґрунтовано необхідність регулювання ринків освітніх послуг і праці. Запропоновано напрямки забезпечення економічної безпеки системи освіти за допомогою регулюючих дій держави [3].

Досвід розвинутих країн у сфері забезпечення кореляції підготовки фахівців системою професійної освіти та навчання з потребами економіки розглянуто у [4].

Визначено ключові умови досягнення збалансованості ринку освіти та ринку праці. Запропоновано кроки щодо розв'язання цієї проблеми в Україні з урахуванням зарубіжного досвіду [4]:

- створення структур, відповідальних за стратегічне прогнозування освітньо-кваліфікаційних потреб ринку праці як на національному, так і на регіональному рівнях;
- розроблення та запровадження ефективних для України сучасних методик стратегічного прогнозування освітньо-кваліфікаційних потреб ринку праці з урахуванням можливостей і ресурсів навчальних закладів (НЗ);
- розширення аналізу потреб у кваліфікаціях на національному рівні до аналізу затребуваних кваліфікацій на регіональному й місцевому рівнях і навіть на рівні підприємств;
- приведення ринку освітніх послуг у відповідність до потреб розвитку трудового потенціалу шляхом визначення пріоритетних напрямів підготовки фахівців згідно з потребами національної та регіональних економік;
- широке залучення роботодавців до процесу підготовки кадрів різного освітньо-кваліфікаційного рівня на всіх стадіях процесу: планування обсягів і напрямів підготовки, створення навчальних програм, працевлаштування після закінчення навчання, перепідготовка та підвищення кваліфікації у процесі професійної діяльності;
- забезпечення ринку праці регулярною та своєчасною інформацією про перспективи попиту на професії та кваліфікації, включаючи раннє виявлення тенденцій у технологіях і професіях, що, у свою чергу, обумовлюють зміни у структурі професійних навичок;
- створення системи інформування закладів професійного навчання, служб профорієнтації та зайнятості щодо ситуації і прогнозів на ринку праці для коригування навчального процесу з урахуванням динаміки попиту на фахівців.

Метою наукової роботи є розроблення елементів інформаційної технології і концептуальної моделі програмно-проектно-цільового комплексу (МППЦК) управління освітніми послугами для узгодження інтересів регіональних структур щодо інвестиційних ресурсів освітніх послуг підприємств в умовах підвищеного ризику, спричиненого політичною нестабільністю, економічною кризою, прогресуючою інфляцією та воєнними факторами.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розглянемо та модифікуємо елементи моделі програмно-проектно-цільового підходу (МПЦП) [5], які мають відношення до підвищення професійного рівня та конкурен-

тоспможності економічно активного населення і будуть корисні для узгодження інтересів регіональних структур щодо інвестиційних ресурсів освітніх послуг підприємств в умовах підвищеного ризику:

- на підставі даних про вакантні посади та вільні робочі місця необхідно проводити моніторинг потреби роботодавців у робочій силі для створення відповідної бази даних;
- привести обсяги та напрями професійної підготовки кадрів вищими та професійно-технічними навчальними закладами у відповідність до потреб роботодавців регіону (області);
- оптимізувати мережу професійно-технічних і вищих навчальних закладів шляхом укрупнення

і створення на їх базі центрів зі впровадження інноваційних технологій із урахуванням територіальних особливостей, демографічної ситуації, пріоритетів розвитку регіонального ринку праці та потреби в робочій силі;

- забезпечити принцип оберненого зв'язку між елементами алгоритму, відповідного МППЦК.

Розроблено принципи інформаційної технології, в основі якої синтез і дослідження концептуальної моделі МППЦК для узгодження інтересів регіональних структур щодо інвестиційних ресурсів освітніх послуг підприємств в умовах підвищеного ризику.

Відповідну структурну схему інформаційної технології (ІТ) і концептуальної моделі МППЦК подано на рис. 1.

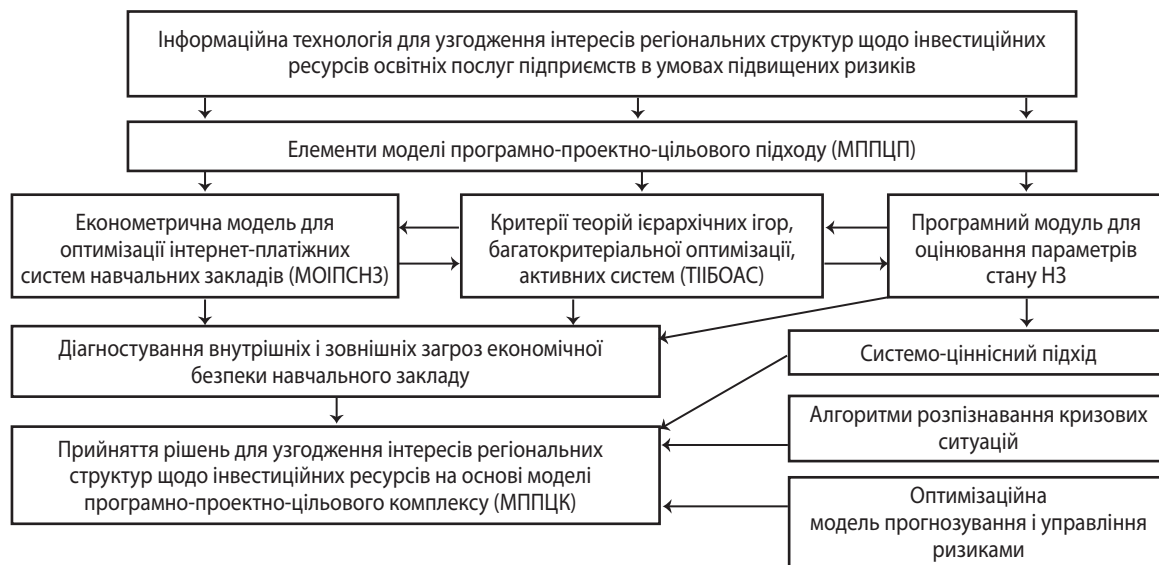

Рис. 1. Структурна схема концептуальної моделі інформаційної технології для узгодження інтересів регіональних структур щодо інвестиційних ресурсів освітніх послуг підприємств в умовах підвищеного ризику

Джерело: побудовано автором на основі [1–18]

Інформаційна технологія поєднує:

- економетричну модель оптимізації інтернет-платіжних систем навчальних закладів (МОПСНЗ) і підприємств у сфері освітніх послуг (ОП), яка враховує фактори якості, ефективності, ризику та корисності [6];
- критерії механізму узгодження фінансових та ділових взаємовідносин між НЗ і організаціями в рамках теорій ієрархічних ігор, багатокритеріальної оптимізації, активних систем (ТІБОАС), зокрема таких її аспектів, як:

- а) внутрішня структуризація;
- б) стимулювання;
- в) узгодження інтересів;
- г) узгоджене управління проектами [7].

Елементи концептуальної моделі (рис. 1) і відповідного алгоритму, які стосуються узгодження інтересів регіональних структур щодо інвестиційних ресурсів освітніх послуг підприємств в умовах ризиків, такі:

- програмний модуль для оцінювання параметрів стану НЗ;

- модель діагностування внутрішніх і зовнішніх загроз економічної безпеки навчального закладу;
- засоби та методики системно-ціннісного підходу [8];
- алгоритми розпізнавання кризових ситуацій;
- оптимізаційна модель прогнозування кризових ситуацій і управління ризиками [6];
- прийняття рішень щодо освітніх послуг на основі МППЦК.

В освітньому процесі оцінка сформованості компетенцій споживачів здійснюється на основі багаторівневого комп'ютерного тестування [9].

Система оцінювання тестів включає наявність таких критеріїв [9]:

- бути носієм дій, адекватних змісту навчання (наприклад, математики);
- бути способом організації і управління навчально-пізнавальною діяльністю.

Концептуальну модель інформаційної технології для узгодження інтересів регіональних структур щодо інвестиційних ресурсів освітніх послуг підприємств в умовах підвищеного ризику доповнимо системою моніторингу.

У системі моніторингу навчальною діяльністю виділяють низку задач [9]:

- активне включення студентів (слухачів КПК) у навчальний процес на основі інформаційних технологій (ІТ);
- ефективне управління навчанням, що дозволяє оцінювати досягнутий і потенціальний рівень споживачів;
- контроль (коректувальний, констатуючий, самоконтроль) самостійної роботи споживачів;
- діагностика сформованих компетенцій як у окремих споживачів, так і в групі (потоці) в цілому;
- моніторинг результатів навчання з мінімальними часовими та матеріальними затратами.

Терміни оцінювання знань споживачів такі:

- вимірювання (V);
- оцінка (E);
- відмітка (код вимірювання, M).

У праці [9]: вимірювання – це процедура відбору інформації про наявність чи відсутність конкретного елемента якості, а також його порівняння з наявним еталоном на основі вибраних критеріїв; оцінка – процес прийняття рішення про результат вимірювання відповідною відміткою; відмітка – спосіб фіксування результатів вимірювання.

Для підвищення ефективності управління навчальним процесом у системі оцінювання поряд із традиційними кількісними показниками в педагогічних технологіях використовуються також:

- коефіцієнт нереалізованих можливостей (KNM);
- рівень сформованості компетенцій (RSK);
- показник якості (KQ)

і розраховані за законами теорії ймовірності і математичної статистики в результаті тестування та іспитів [9].

У зв'язку зі складною політичною обстановкою і збільшенням витрат на оборону країни в останні роки спостерігається дефіцит бюджетних ресурсів.

Одним із напрямків подолання дефіциту бюджетних ресурсів є розподіл обов'язків із фінансування витрат державних навчальних закладів між бюджетами різних рівнів [10].

Однак звуження ресурсної бази регіональних і місцевих бюджетів за одночасного збільшення їх зобов'язань заздалегідь зумовлює труднощі в реалізації такої схеми [10]. Більш конструктивною є ідея організації регіональних фондів розвитку освіти, які дозволяють залучити додаткові кошти на ці цілі зі сфери бізнесу [10]. Причому саме така постановка питання відповідає економічній безпеці ринку професійної освіти, оскільки участь у таких фондах дає можливість великим роботодавцям брати участь у розробці та реалізації політики зайнятості в регіоні, дає можливість цілеспрямованої підготовки та відбору кадрів для конкретних підприємств тощо [10].

Важливий аспект у цьому напрямку належить підприємствам, які входять в окремі групи економічного впливу.

Група економічного впливу – це набір соціально-економічних суб'єктів, який може протистояти або сприяти досягненню цілей або діяльності організації [10]. Теорія груп економічного впливу розділена на три частини, а саме: нормативну, описову та інструментальну, до того ж у [11] запропоновано враховувати аналізування інте-

ресів груп економічного впливу під час формування процесу планування на підприємстві.

Запропоновано критерій оцінювання ефективності МППЦК щодо ОП. Для цього вводимо нові параметри – індекси ефективності елементів МППЦК X_i (див. рис. 1) і інтегральний індекс ефективності ППЦК I_E , які можна подати у вигляді співвідношення – формула (1):

$$I_E = \sum_{i=1}^n w_i \times X_i \Rightarrow opt, \quad (1)$$

де w_i – коефіцієнт вагомості елемента (етапу алгоритму, блоку на рисунку, наприклад, економетричної моделі для оптимізації інтернет-платіжних систем навчальних закладів відповідає w_i);

n – кількість етапів ($n = 8$ у цій праці);

opt – символ оптимізації.

Для розрахунку індексів типу I_E зокрема w_p можна використовувати експертний метод.

Необхідно зазначити, що особливо актуальним для вітчизняних підприємств є діагностування освітніх проєктів, програм, навчальних дисциплін із урахуванням ризиків, які пов'язані з відхиленнями компонент вектора невизначених збурень [6].

Висновки.

На підставі аналізу наукових праць [1–18] розроблено концептуальну модель узгодження інтересів регіональних структур щодо інвестиційних ресурсів освітніх послуг підприємств в умовах підвищеного ризику.

В основі інформаційної технології – оптимізаційна модель прогнозування кризових ситуацій і управління ризиками, а також система прийняття рішень щодо освітніх послуг, що ґрунтується на моделі програмно-проектно-цілового комплексу (МППЦК).

У той же час запропоновано критерій оцінювання ефективності МППЦК стосовно процедур узгодження інтересів регіональних структур щодо інвестиційних ресурсів освітніх послуг підприємств в умовах підвищеного ризику.

Перспектива. Запропоновану концептуальну модель інформаційної технології для узгодження інтересів регіональних структур щодо інвестиційних ресурсів освітніх послуг підприємств в умовах підвищених ризиків доцільно орієнтувати на оптимізацію освітньої політики підприємств у період нестабільних і кризових ситуацій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Григор'єва В. А. Концептуальні основи управління розвитком професійно-технічної освіти в умовах ринкової економіки [Електронний ресурс] / В. А. Григор'єва // На допомогу директорові професійно-технічного навчального закладу. – 2013. – № 4. – Режим доступу : http://lib.iitta.gov.ua/3455/1/Григорєва_2.pdf
2. Вітренко Ю. Взаємозв'язок освіти та зайнятості населення України в умовах ринкової економіки: пошук узгодженості / Ю. Вітренко // Вища школа. – 2013. – № 3. – С. 7–18.

3. Вишневецька О. Неузгодженість ринку освітніх послуг і ринку праці в контексті молодіжної політики (зарубіжний досвід для України) [Електронний ресурс] / О. Вишневецька // Публічне адміністрування: теорія та практика. – 2014. – Вип. 2. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Patp_2014_2_13.pdf
4. Карпенко М. М. Світовий досвід планування підготовки спеціалістів відповідно до прогнозованих потреб суспільства [Електронний ресурс] / М. М. Карпенко // Стратегічні пріоритети. – 2014. – № 1. – С. 129–134. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/spa_2014_1_19.pdf
5. Ворвинець Б. М. Програмно-цільовий підхід до розв'язання проблем на регіональному ринку праці [Електронний ресурс] / Б. М. Ворвинець // Економічний форум. – 2015. – № 1. – С. 50–59. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecfor_2015_1_10.pdf
6. Юзевич В. М. Економічний аналіз рівнів ефективності та якості інтернет-платіжних систем підприємства / В. М. Юзевич, О. В. Ключак // Бізнес Інформ. – 2015. – № 1. – С. 160–164.
7. Бицюра Л. Механізми узгодження та досягнення цілей підприємств в структурі цільових промислово-фінансових груп / Л. Бицюра, О. Борик // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2010. – Вип. 1 (3). – С. 22–28.
8. Драч І. Є. Моделі та механізми формування портфеля наукових проектів вищого навчального закладу на основі системно-ціннісного підходу : автореф. дис. ... канд. техн. наук : спец. 05.13.22 «Управління проектами та програмами» / І. Є. Драч. – Львів, 2014. – 20 с.
9. Зибров П. Ф. Математическое моделирование мониторинга технологии подготовки бакалавров по направлению «Экономика и управление» / П. Ф. Зибров, О. А. Кузнецова // Вектор науки ТГУ. – Тольятти, 2011. – № 3 (17). – С. 331–335.
10. Шестаковська Т. Л. Регулювання взаємодії ринків праці та освітніх послуг як шлях зміцнення економічної безпеки системи освіти / Т. Л. Шестаковська // Інвестиції: практика та досвід. – 2015. – № 5. – С. 42–46.
11. Олексів І. Б. Проблеми та шляхи розвитку інструментального аспекту теорії груп економічного впливу / І. Б. Олексів // Вісник НУ«Львівська політехніка». – 2012. – № 739. – С. 29–33.
12. Скриньковський Р. М. Економічна безпека підприємства: сутність, класифікація та система діагностики [Електронний ресурс] / Р. М. Скриньковський // Глобальні та національні проблеми економіки: електронне наукове видання. – Миколаїв: Миколаївський нац. ун-т імені В. О. Сухомлинського, 2015. – Вип. 3. – С. 414–418. – Режим доступу : <http://global-national.in.ua>
13. Скриньковський Р. М. Діагностика підприємства у сферах професійної освіти, трудової активності та мотивації, інноваційної праці та соціального розвитку / Р. М. Скриньковський, К. Б. Харук, Я. С. Максимчук // Бізнес Інформ. – 2015. – № 8. – С. 282–288.
14. Скриньковський Р. М. Ресурс знань як фактор впливу на конкурентоспроможність у контексті розвитку підприємства / Р. М. Скриньковський // Economics and management: problems of science and practice: Collection of scientific articles. – Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland, 2014. – Vol. 1. – P. 277–281.
15. Яровенко Т. С. Чинники інвестиційного розвитку сфери освіти України [Електронний ресурс] / Т. С. Яровенко // Європейський вектор економічного розвитку. – 2015. – № 1 (18). – С. 236–242. – Режим доступу : <http://duer.edu/uploads/vidavnitstvo14-15/12144.pdf>
16. Сафонова В. Є. Розробка дієвого механізму процесу інвестування вищої освіти – важлива умова інноваційного розвитку держави і суспільства / В. Є. Сафонова // Теорії мікроекономіки : зб. наук. пр. Акад. муніципального управління. – Київ, 2010. – Вип. 34. – С. 88–104.
17. Матюх С. А. Вплив глобалізаційних процесів на формування освітніх послуг вищих навчальних закладів / С. А. Матюх // Вісник Хмельницького національного університету. – 2014. – Т. 2, № 3. – С. 259–263.
18. Яровенко Т. С. Забезпечення надійності інвестиційних проектів при поглибленні врахування ризиків / Т. С. Яровенко // Економіка: проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. – 2006. – Т. 1, вип. 214. – С. 283–288.

REFERENCES

Bytsiura, L., and Boryk, O. "Mekhanizmy uzgodzhennia ta dosiahnennia tsilei pidpriemstv v strukturі tsilyovykh promyslovo-fiansovoykh hrup" [Mechanisms of coordination and achieve the objectives of enterprises in the structure of targeted industrial and financial groups]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava*, no. 1 (3) (2010): 22-28.

Drach, I. Ye. "Modeli ta mekhanizmy formuvannia portfelia naukovykh proektiv vyshchoho navchalnoho zakladu na osnovi systemno-tsinnisnoho pidkhodu" [Models and mechanisms of the portfolio of research projects the university system-based value approach]. *avto-ref. dys. ... kand. tekhn. nauk : 05.13.22, 2014*.

Hryhorieva, V. A. "Kontseptualni osnovy upravlinnia rozvytkom profesiino-tekhnichnoi osvity v umovakh rynkovoї ekonomiky" [Conceptual Basis of Managing the Development of Vocational Education in a Market Economy]. http://lib.iitta.gov.ua/3455/1/Григорєва_2.pdf

Karpenko, M. M. "Svitovyi dosvid planuvannia pidhotovky spetsialistiv vidpovidno do prohnozovanykh potreb suspilstva" [World experience planning specialists training in accordance with the projected needs of society]. http://nbuv.gov.ua/j-pdf/spa_2014_1_19.pdf

Matiukh, S. A. "Vplyv hlobalizatsiinykh protsesiv na formuvannia osvitnikh posluh vyshchykh navchalnykh zakladiv" [The impact of globalization on the formation of educational services in higher education]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu* vol. 2, no. 3 (2014): 259-263.

Oleksiv, I. B. "Problemy ta shliakhy rozvytku instrumentalnoho aspektu teorii hrup ekonomichnoho vplyvu" [Problems and ways of instrumental aspect of group theory economic impact]. *Visnyk NU«Lvivska politekhnika»*, no. 739 (2012): 29-33.

Shestakovska, T. L. "Rehuliuвання vzaemodii rynkiv pratsi ta osvitnikh posluh yak shliakh zmitsnennia ekonomichnoi bezpeky systemy osvity" [Adjusting the interaction of labor markets and educational services as a way of strengthening the economic security of the educational system]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 5 (2015): 42-46.

Skrinkovskiy, R. M. "Ekonomichna bezpeka pidpriemstva: sutnist, klasyfikatsiia ta systema diahnostryky" [The economic security of the enterprise: essence, classification and diagnostic system]. <http://global-national.in.ua>

Skrinkovskiy, R. M., Kharuk, K. B., and Maksymchuk, Ya. S. "Diahnostryka pidpriemstva u sferakh profesiinoї osvity, trudovoї

aktyvnosti ta motyvatsii, innovatsiinoi pratsi ta sotsialnoho rozvytku" [Diagnostics company in the field of vocational education, labor activity and motivation, innovative work and social development]. *Biznes Inform*, no. 8 (2015): 282-288.

Skrynkovskiy, R. M. "Resurs znan yak faktor vplyvu na konkurentospromozhnist u konteksti rozvytku pidpriemstva" [The resource of knowledge as a factor of influence on competitiveness in the context of the enterprise]. *Economics and management: problems of science and practice* vol. 1 (2014): 277-281.

Safonova, V. Ye. "Rozrobka diievoho mekhanizmu protsesu investuvannia vyshchoi osvity - vazhlyva umova innovatsiinoho rozvytku derzhavy i suspilstva" [Development of an effective mechanism of investment process of higher education - an important condition for innovative development of state and society]. *Teorii mikro-makroekonomiky*, no. 34 (2010): 88-104.

Vitrenko, Yu. "Vzaiemozviazok osvity ta zainiatosti naselennia Ukrainy v umovakh rynkovoi ekonomiky: poshuk uzgodzhenosti" [The relationship of education and employment in Ukraine a market economy: the search for consistency]. *Vyshcha shkola*, no. 3 (2013): 7-18.

Vyshnevskya, O. "Neuzgodzhenist rynku osvitnikh posluh i rynku pratsi v konteksti molodizhnoi polityky (zarubizhnyi dosvid dlia Ukrainy)" [Inconsistency education market and the labor market in the context of youth policy (foreign experience for Ukraine)]. http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Patp_2014_2_13.pdf

Vorvynets, B. M. "Prohramno-tsilyovyi pidkhid do rozv'iazania problem na rehionalnomu rynku pratsi" [Target-oriented approach to solving problems on the regional labor market]. http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecfor_2015_1_10.pdf

Yarovenko, T. S. "Chynnyky investytsiinoho rozvytku sfery osvity Ukrainy" [Factors investment development of education in Ukraine]. <http://duep.edu/uploads/vidavnytstvo14-15/12144.pdf>

Yuzevych, V. M., and Kliuvak, O. V. "Ekonomichnyi analiz rivniv efektyvnosti ta yakosti internet-platizhnykh system pidpriemstva" [Economic analysis of the efficiency and quality of Internet payment systems company]. *Biznes Inform*, no. 1 (2015): 160-164.

Yarovenko, T. S. "Zabezpechennia nadiinosti investytsiinykh proektiv pry pohlyblenni vrakhuvannia ryzykiv" [Ensuring the reliability of investment projects at risk deepening consideration]. *Ekonomika: problemy teorii ta praktyky* vol. 1, no. 214 (2006): 283-288.

Zibrov, P. F., and Kuznetsova, O. A. "Matematicheskoye modelirovaniye monitoringa tekhnologii podgotovki bakalavrov po napravleniyu «Ekonomika i upravleniye»" [Mathematical modeling of monitoring technology training bachelors in «Economics and Management»]. *Vektor nauki TGU*, no. 3 (17) (2011): 331-335.